

Světelné obrazy A. V. Nováka

objev, digitalizace a prezentace unikátní fotografické pozůstalosti

Jan Šejbl, DiS.
Národní muzeum – Náprstkovo muzeum

NÁRODNÍ
MUZEUM

Archibald Václav Novák
(1895–1979)

Kdo byl A. V. Novák?

Rodák z Vodňan (*28.4.1895)

Vyučený zedník (1912)

Student stavitelství (1913–14)

Pracovník stavebních kanceláří
(1913–1919)

Manžel (od r. 1916), otec (od r. 1919)...

...ale nás zajímá především jako...

Cestovatel

1919–1921 Pobyt v USA a na Tahiti

1848–1854

1926–1927 Cesta do Asie

Spisovatel

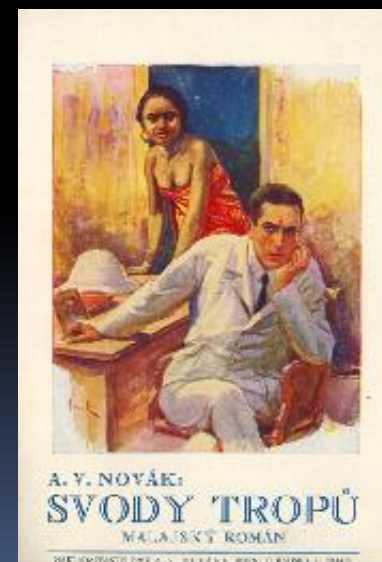
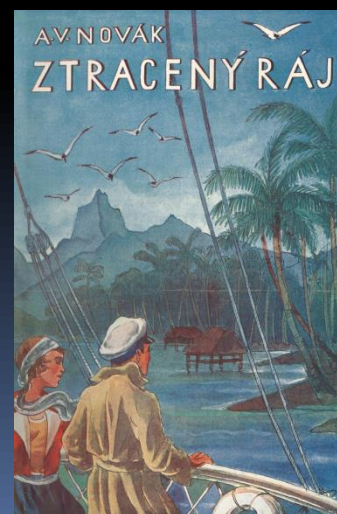
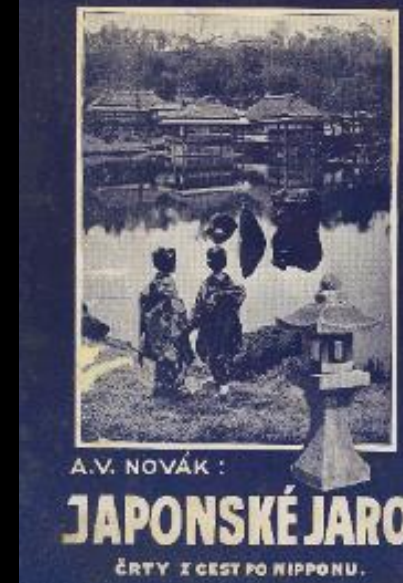
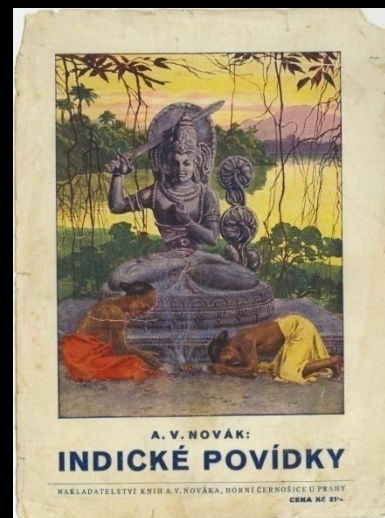
V letech 1922–1948 byl autorem
34 vlastních knih, z toho:

7 cestopisů

16 povídkových sbírek

11 románů

(včetně 4 dílné románové autobiografie)

Nakladatel

Upozornění P. T. čtenářům knih A. V. Nováka!

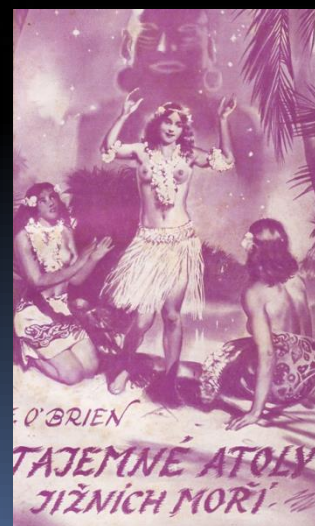
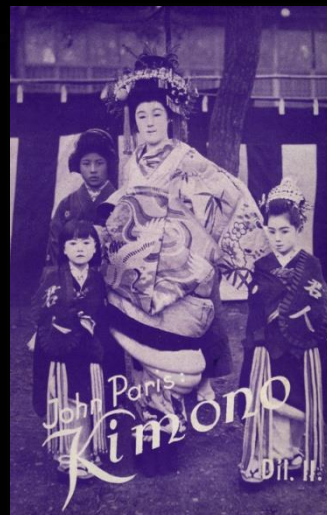
Abychom vyhověli četným žádostem vydali jsme na dosud vyšlé svazky knih A. V. Nováka krásné celoplátěné desky s originální kresbou a Kč 6.50.

P. T. zájemci necht' použijí k objednávce tohoto lístku.

P. T.

Nakladatelství knih
A. V. Nováka

Horní Černošice
u Prahy.

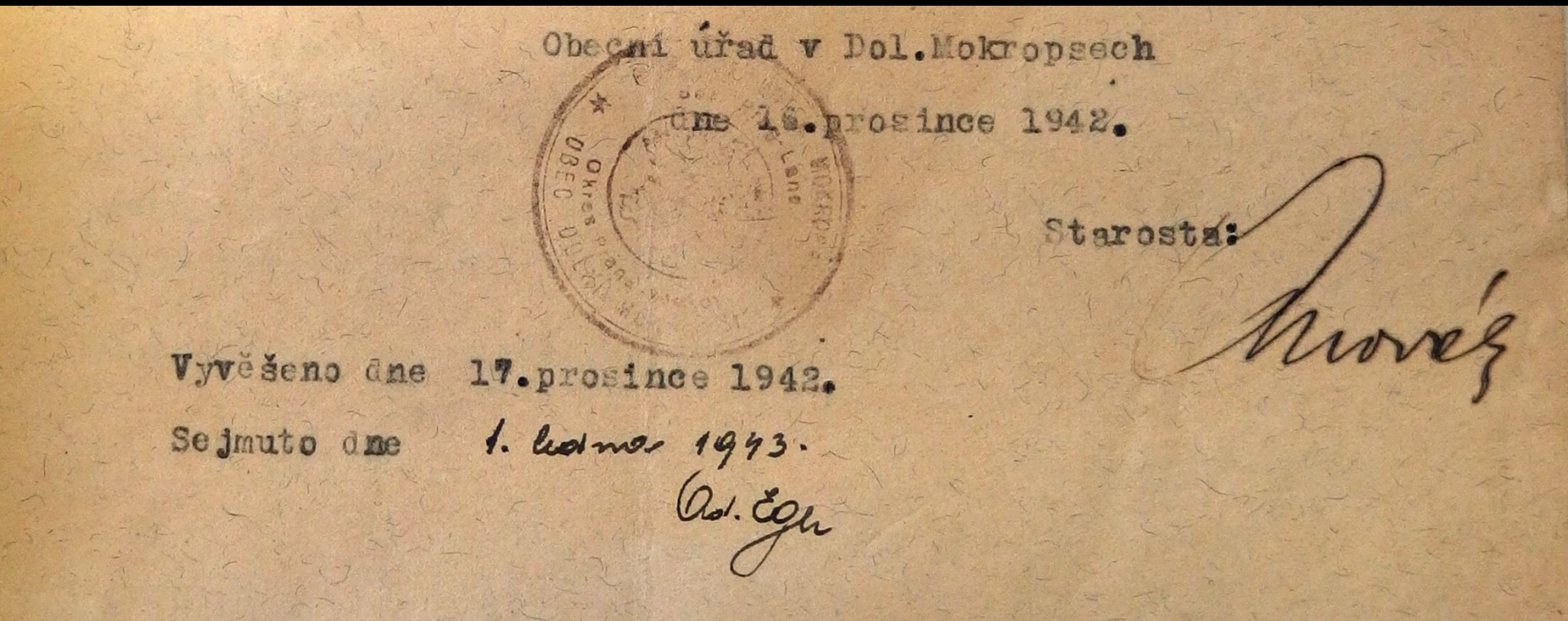

Nakladatelství knih A. V. Nováka,
Horní Černošice (1922–1948)

Politik

Od r. 1933 v zastupitelstvu obce Dolní Mokropsy

V letech 1938–1945 starosta obce Dolní Mokropsy

CESTOVATEL A SPISOVATEL A. V. NOVÁK

známý autor „Povídek z Tahiti“ a mnoha jiných zábavných
i cestopisných knih,

**bude u nás přednášet o svých cestách
po čarokrásném**

JAPONSKU

zemi vycházejícího slunce.

Přednáška doprovázena je

150 nádhernými světelnými obrazy

života japonského lidu ve městech i na venkově a všech
krás Japonska **a kromě toho**

autorovými i japonskými filmy:

1. Z cest A. V. Nováka po Japonsku.
2. Miadžima, nejkrásnější místo Japonska.
3. V Tokiu, když kvetou sakury.

Japonsko jest všemi světovými cestovateli prohlašováno za
nejkrásnější zemi dálného Orientu. Jistě každý ve svém mládí
snil o nádherné Fudžinojamě, o japonských zahradách, ta-
jemných chrámových stavbách, opojných slavnostech květů
a svérázném životě japonského lidu. Nuže, dnes se vám
naskytá příležitost spatřiti všechny krásy Japonska
na přednášce známého cestovatele, který slovem,
obrazem i filmem předvede dnešní Japon-
sko a život jeho lidu. Nepromeškejte
této příležitosti a upozorněte své
přátele a známé! Bližší na
návěstích. POŘADATELÉ

Přednášející

1919–1921:

Přednášky pro krajany
v USA

Od roku 1921:

Cestopisné přednášky
po celém Československu

Fotografická pozůstalost

Dar Národnímu muzeu v r.2011

Obsahuje:

868 skleněných diapozitivů
8.5x8.5cm

520 negativů k výrobě diapozitivů
(většinou 9x12 cm)

12 celuloidových negativů
9x15cm

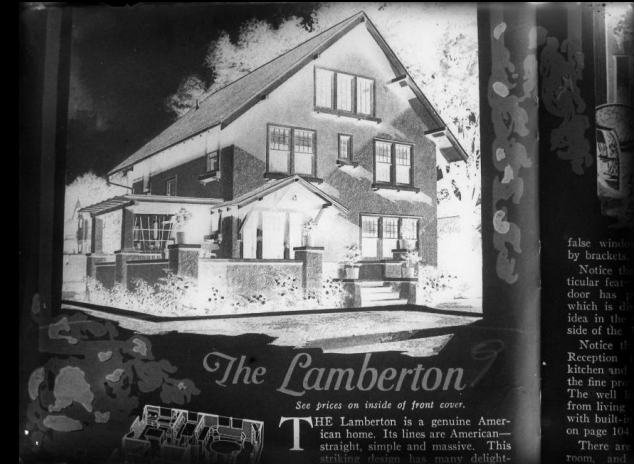
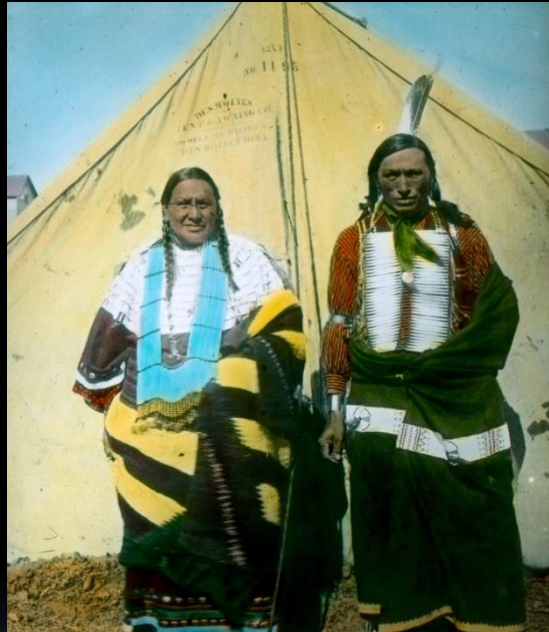
První světová válka a Československo 1919-1921

71 diapozitivů, 1 negativ

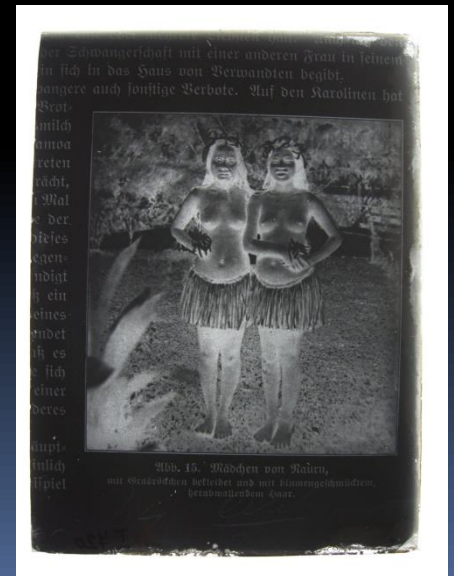
Přednášky o USA 1921-

45 diapozitivů, 58 negativů

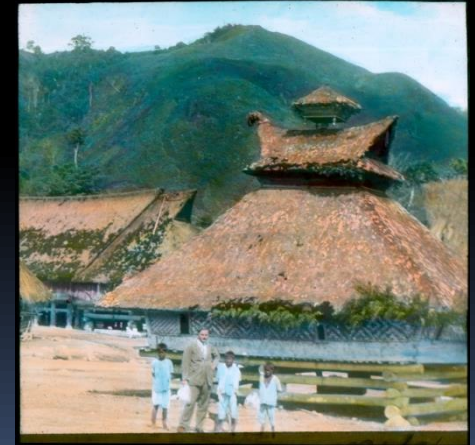
Přednášky o Tahiti a Oceánii 1921-

321 diapozitivů, 146 negativů

Přednáška o Malajsii a Sumatře 1927-

147 diapozitivů, 135 negativů

Přednáška o Barmě, Vietnamu, Kambodži, Koreji a Rusku 1927-

116 diapozitivů, 108 negativů

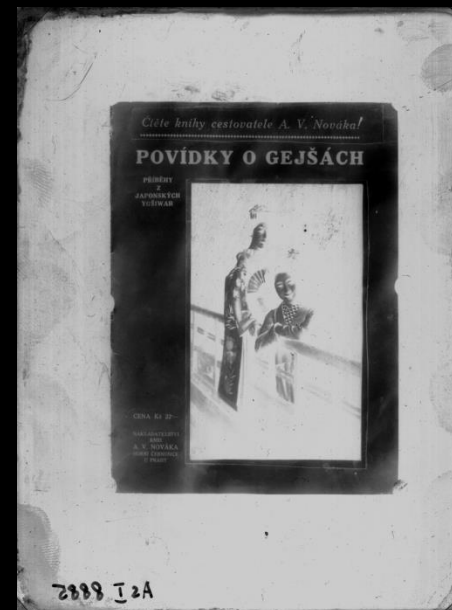
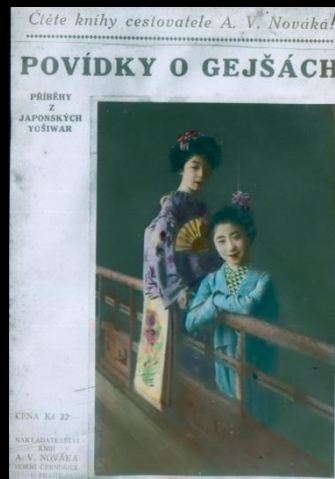
Přednáška o Číně a Japonsku 1927-

155 diapozitivů, 58 negativů

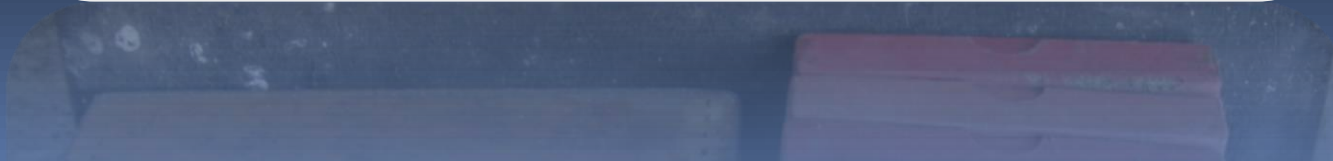
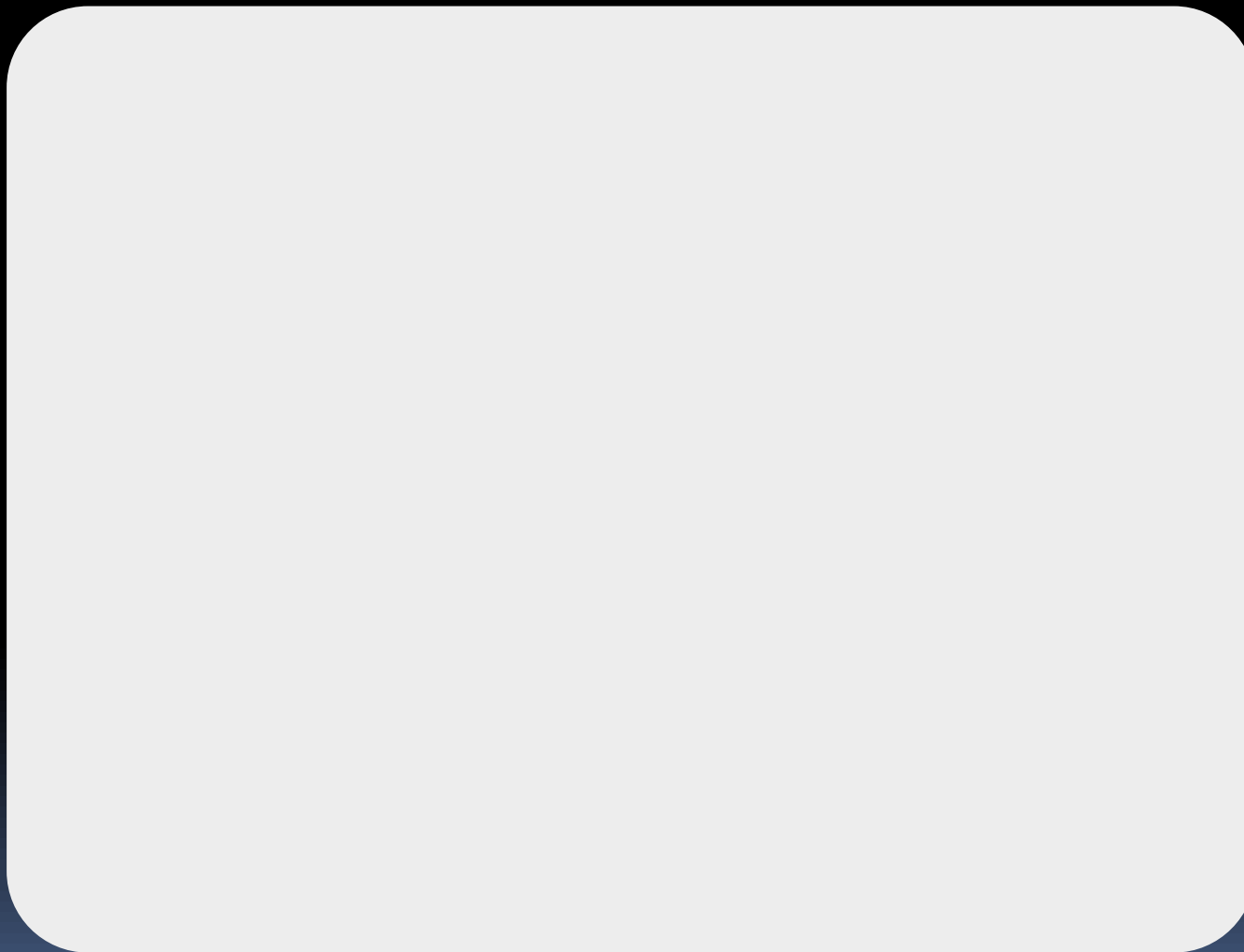

Nezařaditelné / ostatní

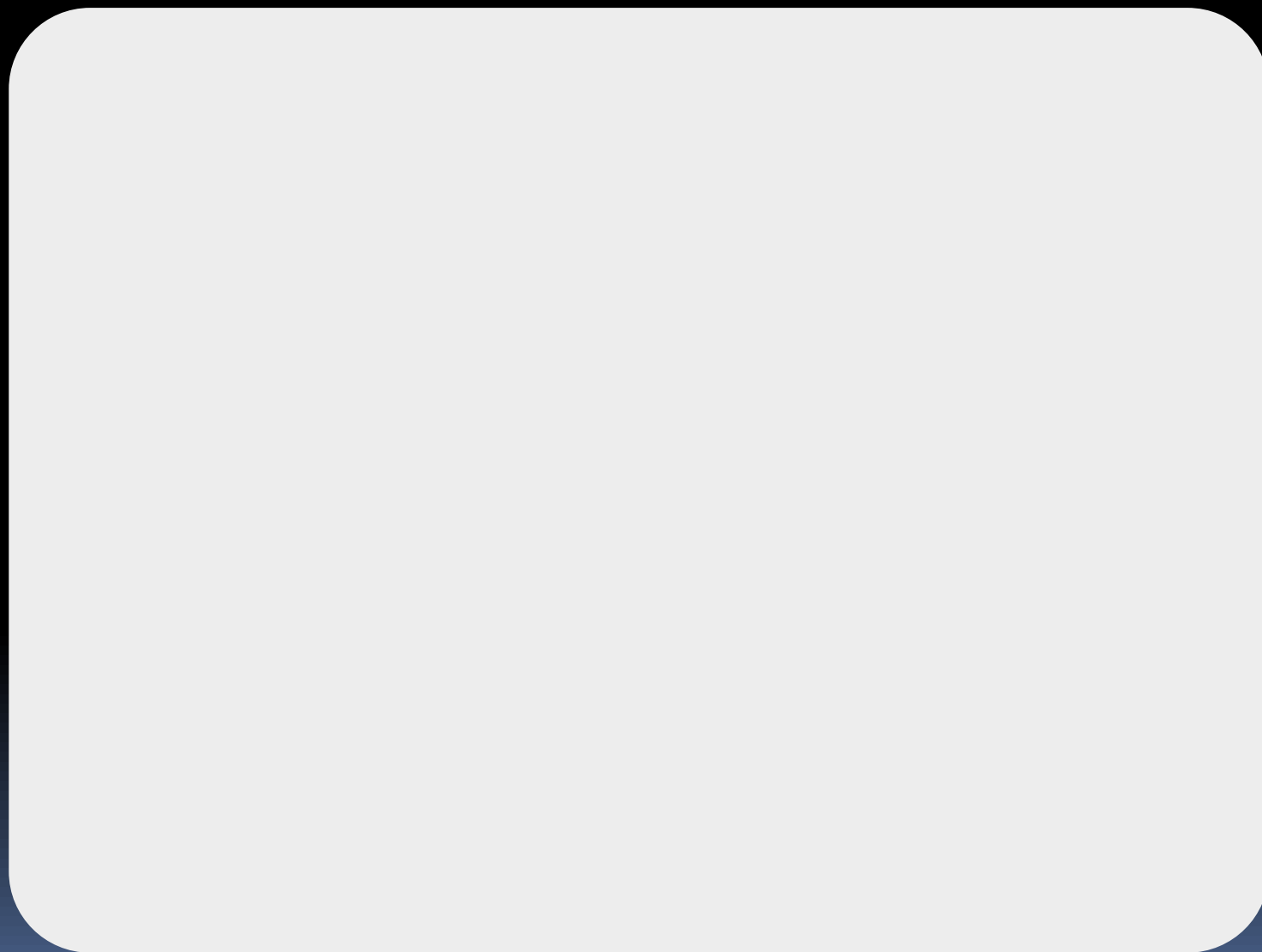
13 diapozitivů, 14 negativů

Nálezový stav

Vyčištění, nové uložení

Restaurování poškozených snímků

Výběr nejvíce poškozených snímků

- 80 negativů
- 169 diapozitivů

Restaurování realizovala Mgr. Tereza Cíglerová

Digitalizace

Skener HP Scanjet 8350

Rozlišení skenování:

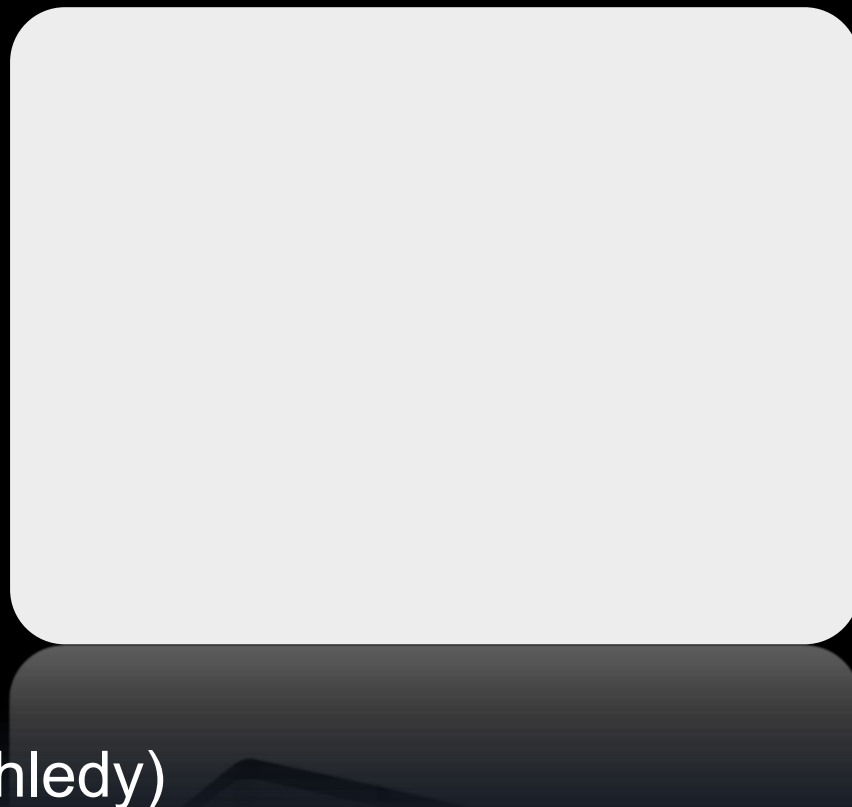
Diapozitivy: 2400dpi

Negativy: 1200dpi

Formát: tiff (archivační),

Konverze do jpg (pracovní, náhledy)

Uložení na externí HDD ve 2 kopiích

Digitální evidence

negativy

Fotoarchiv

Inventurní číslo: Am 8 3421 Počet kusů: 1

Jiná čísla: Země: USA Region: Illinois

Lokalita: Chicago Datum zobrazení:

Em. skupina: Název: Veliká pláž s lázeňskou budovou

Popis: Lázeňský dům na adrese 4501 N. Clarendon Avenue navrhl architekt Charles W. Kallal. Reprodukce koupené fotografie

Původní titul: na původní fotografii: MUNICIPAL BATHING BEACH, Clarendon Avenue and Lake Michigan. Cost \$350 000. Accommodates 10 000 bathers at on

Způsob získání: dar z pozůstatosti A. V. Nováka Datum nabytí:

Akvizice: Bálka, Jiri, Černošice Příloha: 6/2011/1215

Formát: 8,5 x 8,5 Druh: diapozitiv

Barevnost: (colorprint) Materiál: sklo

Stereo: Adjustace:

Stav: poškozené oteplení, poškozená emulze

Uložení: Přeloženo k restaurování 12.9.2013

Odpovídající snímek: Am 1 5901

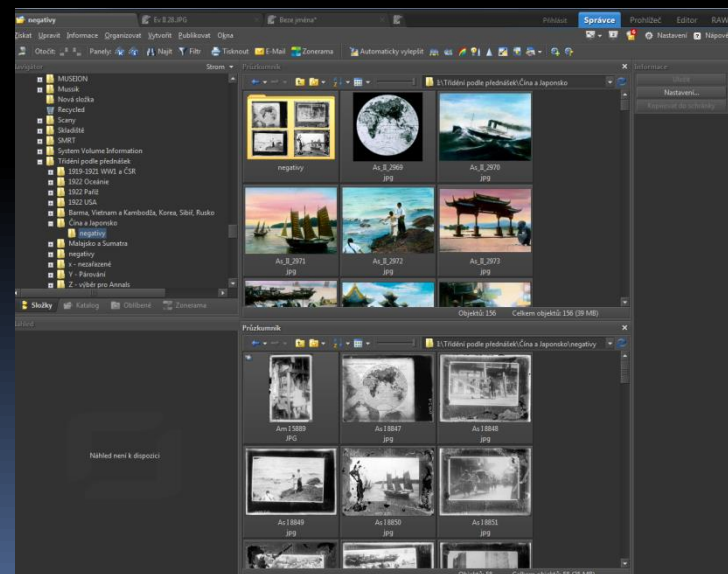
Celek: Soubor diapozitivů A. V. Nováka k přednášce v USA

Inventarizace:

Elektronická evidence
fotobírky NpM:
Bach Fotoarchiv

Zpracování obrazových dat:
Zoner Photo Studio

Zpřístupnění

www.esbirky.cz

zatím 266 diapositivů

2 soubory:

- Indočína

- Malajsko a Sumatra

eSBÍRKY

Jaký předmět si přejete najít?

podrobné vyhledávání hledat

Podle čeho chcete vyhledávat?

- instituce
- typu sbírky
- materiálu
- místa původu
- datace
- sbírkové akce

eSbírky.cz - kulturní dědictví on-line
Celkový počet zveřejněných sbírkových předmětů k dnešnímu dni: 43.620

Podkategorie
Diapositivy k přednášce o Indočíně
Diapositivy k přednášce o Malajsií a Sumatře

Fotografická pozůstalost A. V. Nováka
Předměty v kategorii Fotografická pozůstalost A. V. Nováka
Nalezeno 266 předmětů.

[zobrazit informace](#)

Řazení: předmětů na stránce: stránka: [následující >](#)

A. V. Novák před Šweitigoumskou pagodou	A. V. Novák před ubytovnou.	A. V. Novák s batackými dětmi ve vesnici	Alej palem Ravenala madagascariensis	Balustráda mostu vedoucího k Angkor Thom
Banánovník	Barvení látky	Barvení látky	Batacká rodina na terase domu	Batacká vesnice
Batacká vesnice - pohled	Batacké dívky při práci	Batacký muž	Batacký muž	Batací chlápci

NÁRODNÍ MUZEUM

MUSEION

europaana
mysleme na kulturu

ATHENA PLUS
Partner in cultural heritage initiatives for Europeana

Diapozitivy – původ

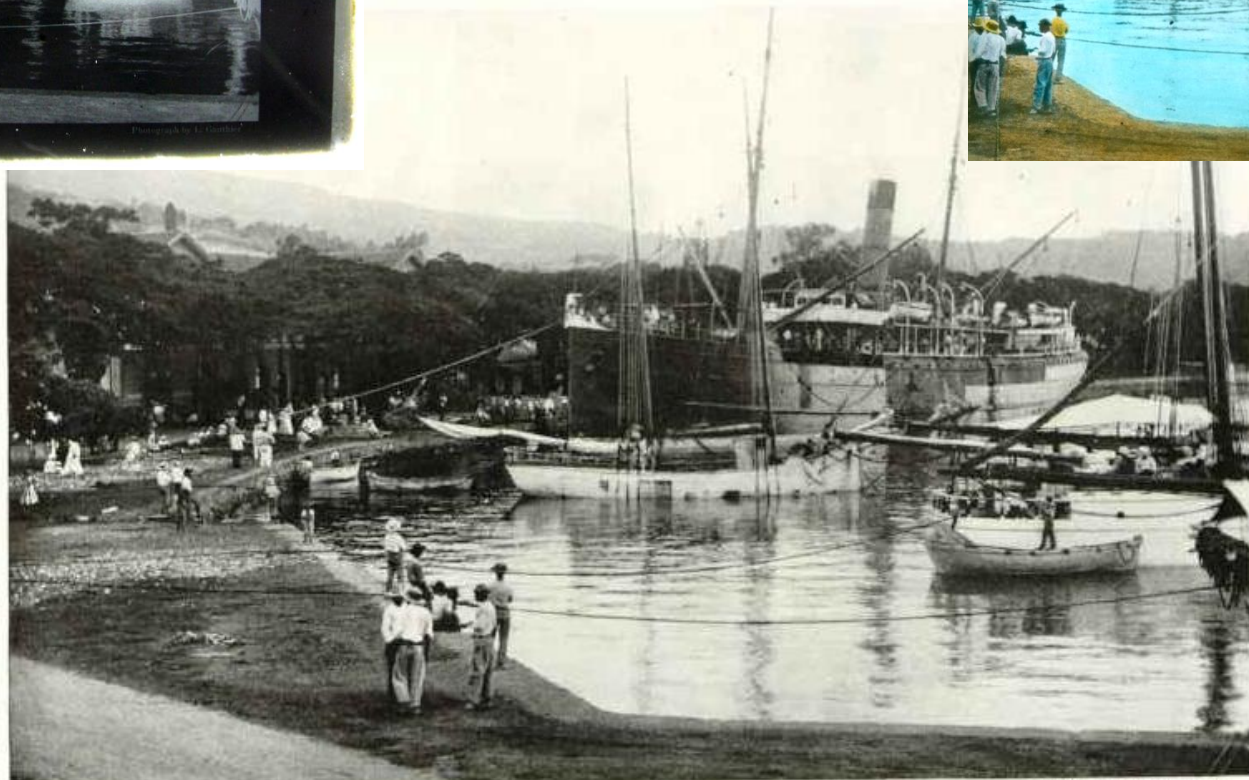
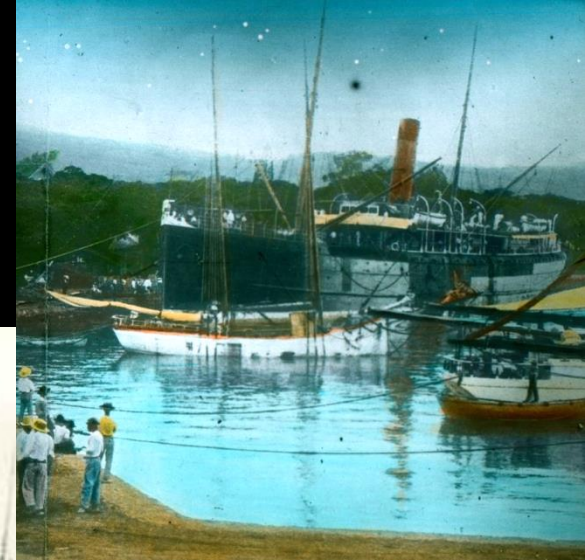
FOTO

přístroje a pomůcky k těmto obdržíte nejlevněji,
vždy čerstvé, v závodě nejstaršího odborníka
v I. patře (žádný krám). Fotografické práce a diapozitivy provádějí se odborně co nejlevněji.

Václava Váší v Praze,
Žitná ul. č. 3,

71261

Převzaté snímky

THE HARBOR OF PAPEETE, TAHITI

Photograph by L. Gauthier

It was in this port that the *Dream Ship* lost its cook, the young exquisite of Cristóbal. He has renounced the life of a wanderer and may be seen today presiding over the soft-goods counter of a French establishment in Papeete.

Převzaté snímky

34 AUSTRALIEN UND OZEANIEN. 35

Abb. 44. Eine große Kanne mit konzentrierten Zuckermilch, wie sie auf den Marjohäfen und Sandbänken bereit werden. Teile stellen werden aufbewahrt und dienen als Vorrat für längere Zeiten.

Gewohnheit des Kavastrinkens erhebt sich nicht nur über ganz Polynesien, mit Ausnahme der südlichen Gebiete von Neuseeland und die Chotaminien (Karolinen), sondern kommt auch auf Neuguinea und verschiedenen anderen Inseln Melanesiens vor. Der Kavastrunk wird aus der Wurzel einer Pfefferart, des Kavastrunkers (Piper methysticum For.) gewonnen. Die ursprüngliche Methode der Zubereitung bestand darin, daß man die zerleinerte Wurzel vollständig, etwa zehn Minuten lang, zerkaute, sie mit dem dabei angesammelten Speichel, von dem nichts verschluckt werden durfte, in ein Gefäß ansappte und das Ganze hierin mit Wasser oder auch Stokmilch verdünnte. Auf den Tonga- und Marquesasinseln, auch auf Fidji waren es Jünglinge oder Knaben mit guten Zähnen und gesunder Mundhöhle, die das Kauen der Wurzel besorgten, auf Samoa und Tahiti aber junge Mädchen, die sich vorher die Hände wuschen und den Mund ausspülen mußten. Auf Samoa ist besonders viel dieses Amt einer Hauptlingsochter, der Dorfjungfrau oder Taupu zu (Abb. 45), die allgemein ein großes Ansehen genießt. Schon in der frühesten Jugend wird eine Hauptlingsochter für diesen Posten ausgewählt, den sie bis zu ihrer Verheiratung ehrenamtlich bekleidet. Sie wird bis ins Kleinste hinein in allen geistlichen Talenten, besonders im Tanzen, aus-

Abb. 45. Zubereitung der Kava. Die Wurzel des Kavastrunkers wird zerhackt oder zerkaut, dann wird sie in Wasser gemischt und bereit vor dem Zubereiten gestellt.

aus-

34 POLYNESIEN UND MİKRONESIEN. 35

gebildet; auf ihre höhere Ersehung wird großer Wert gelegt und nirgends geht sie hin, ohne von zwei Aufwandsdanken begleitet zu sein, denn ihr guter Ruf muß sorgfältig behütet werden. Natürlich ist sie von aller anstrengenden Arbeit befreit. Zur Reifezeit nimmt sie ihre gesellschaftlichen Pflichten auf, die darin bestehen, daß sie, wenn großer Besuch ins Dorf kommt, die Wirtin macht, die Gäste begrüßt und bei festlichen Gelegenheiten die Kavaabende darreicht (früher auch vorher laute), sowie den Tanz anführt. — Die Tüte des Kavastrauens ist jetzt vielfach abgetonnen zugunsten des Reibens mit Steinen. Auf Samoa benutzt man auch Maschinen.

Das Kavastrinken spielt bei den meisten Zeremonien (Abb. 46) eine sehr große Rolle und ist das unvermeidliche Vorspiel für alle Erörterungen politischer Angelegenheiten. Auf Tonga setzen sich bei einer solchen Zeremonie alle diejenigen, deren Rang es zuläßt, in einem Oval nieder, das eine Ecke nimmt der erste Häuptling ein, das andere aber bleibt offen, denn hier steht die große hölzerne Schüssel für die Zubereitung der Kava, und hinter ihr steht, dem präsidierenden Häuptlinge gegenüber, der Zubereiter und an jeder Seite ein Gefolge bewaffnet, um die Fliegen fernzuhalten, der andere mit mehreren großen Schalen Wassers. Hinter ihnen lauern die Zuschauer, deren Rang nicht gestattet, in dem Kreis der Auserwählten Platz zu nehmen. Die zerleinerte Wurzel wird in die Schüssel getan; diese Talsache kündigt der Zubereiter mit einer stereotypen Phrase an, worauf einer der dem präsidierenden Häuptlinge zur Seite stehenden

Abb. 46. Samoanische Taupu im Kavastrunk aus einem Kavastrunk aus Wasser.

BUSCHAN, Georg. Die Sitten der Völker. Erster band. Stuttgart, Berlin, Leipzig: Union Deutsche Verlagsgesellschaft, 1914

Převzaté snímky

RUINES D'ANGKOR

ANGKOR-VATH

Vue générale du temple
View from the interior highway

General view of the temple
Seen from the interior highway

*Ruines d'Angkor. Saigon:
Edition Photo Nadal, 1925*

U.I. 1014

Převzaté snímky

1597 Woman playing with her
baby

Albuminový pozitiv. Neznámý autor,
Japonsko, 2. pol. 19. stol,
Přivezl Josef Kořenský, 1894

Joe Hloucha

B. M. Eliášová

A. V. Novák

Novákem pořízené snímky

Novákem pořízené snímky

Z negativu z cest...

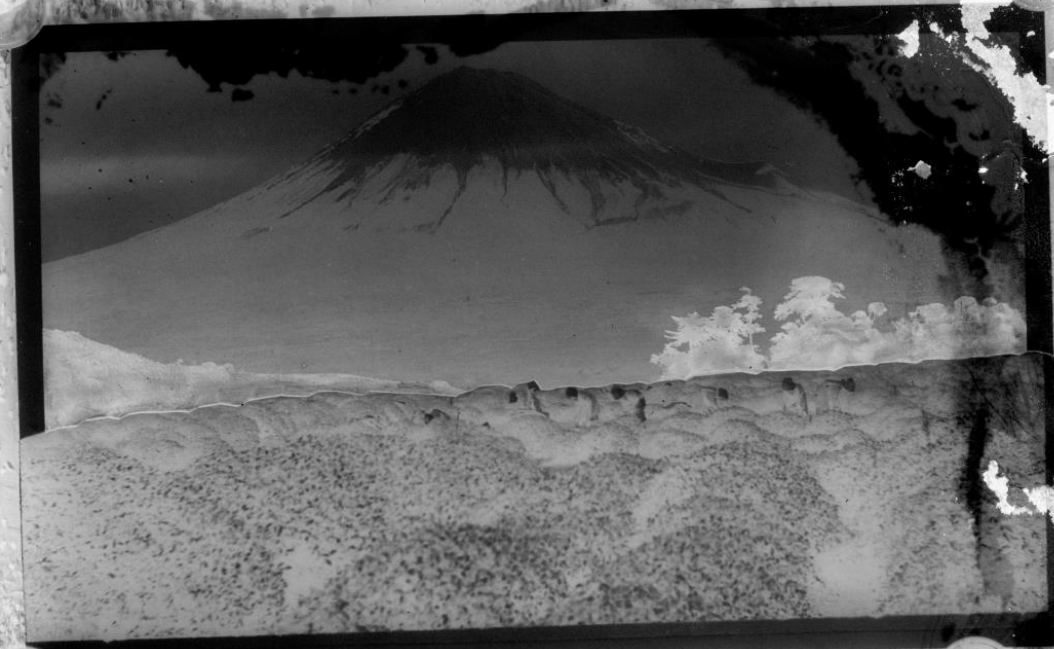
Novákem pořízené snímky

Dochovaná legenda...

Fotomontáž

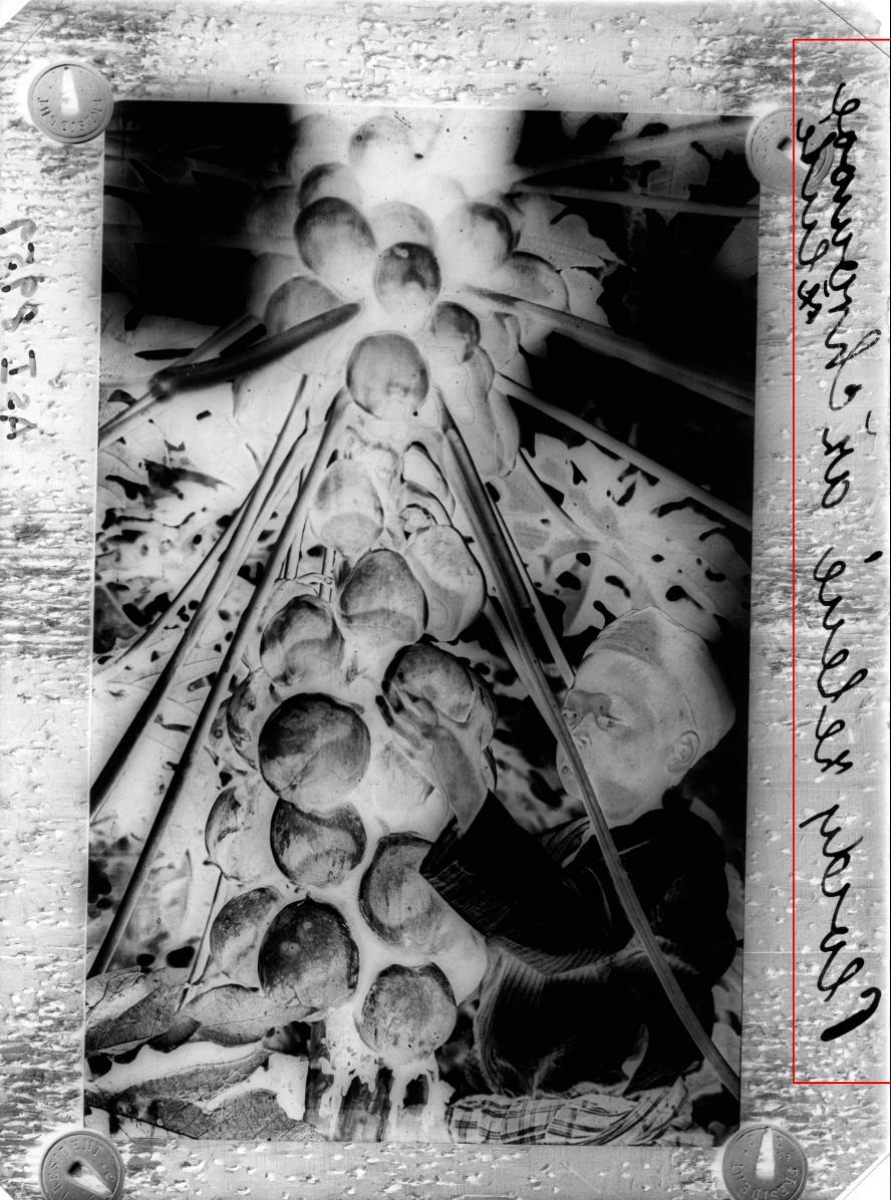

A2888

Dochované značky na negativech

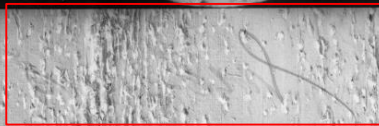
- „Plody zelené až chromově žluté“

Plody zelené až chromově žluté

„Fruits green up to chrome yellow“

Dochované značky na negativech

4298 I2A

„hroznýš“

Barevné variace

Původní popisky

3 Nad městem tonoucím

4 Birmané, zdejší pův. obyv.

5 Mužové šatí se podobně

72 Pan fe

6 Birmské děti jsou

6 Birmské děti jsou

3 Nad městem tonoucím

4 Birmané, zdejší pův. obyv.

5 Mužové šatí se podobně

Děkuji za pozornost!

Jan Šejbl, DiS.
Národní muzeum – Náprstkovo muzeum

jan_sejbl@nm.cz
224 497 508